

שיחות קודש

שיעורים בספה"ק 'מאור עינים'
שנמסרו ע"י ב"ק מרן אדמו"ר שליט"א

תצוה – תשפ"ב

©

כל הזכויות שמורות
אין להעתיק ללא אישור
בכתב מהמוציא לאור.

טלפון להערות ותיקונים:

0527673016

או במייל:

5701555@okmail.co.il

פֶּבּוּן

נתגבות החסידות

ספינקא

רחוב הרב יעקב

לנדא 11

בני ברק

הקונטרס יצא לאור

על ידי הרב יצחק טווערסקי
שליט"א

.....	פרשת תצוה	א
.....	שיעור א'	א
.....	הקב"ה מביא לנו ניסיונות לראות מה עושים עם הדעת	א
.....	הבחירה הוא לא בעשייה אלא בדעת	א
.....	אדם צריך שיהיה לו החלטה ברורה שיש רבש"ע בעולם	א
.....	בחירה הוא כשיש שתי דרכים שווים לפניך	א
.....	החלטה היא על ידי הידיעה	א
.....	יש שלושה סוגי קשר עם אדם	א
.....	אדם צריך לקחת את הדיבורים ולהפנים	א
.....	אדם שמתחבר ומפנים זה שיא התענוג	א
.....	יש שלושה סוגי החלטות	א
.....	אדם שחי חיצוני התענוג ילך אחרי זמן מה	א
.....	הבחירה הוא להגיע לתענוג כל התענוגים	ח
.....	בעת ניסיון מכבים לך את התענוג ואת ההתקשרות	ח
.....	בעת ניסיון משאירים לך את החלטה הברורה שהיה לך	ח
.....	הקב"ה לוקח ממך כדי להביא לך תענוג חדש	ח
.....	רק על ידי כאב אפשר להיכנס לפנימיות	ח
.....	אדם שחי עם הקב"ה משנה את עצמו	ט
.....	אדם שהיה פעם בתענוג פנימי לא מוכן לוותר על זה	ט
.....	אפשר לשמוע את הדרך שבעים שנה רק השאלה מתי מפנימים אותו	ט
.....	מאז יציאת מצרים אדם יכול לשנות הדעה שלו	ט
.....	אדם שנפל ואומר שיותר הוא לא יעשה זאת הוא מיואש	י
.....	אדם צריך לדעת שהוא כעסן ואז יירגע	י
.....	העיקר לגלות את הקב"ה במוחין דגדלות	י
.....	הניסיונות תמיד באים מכיוון אחר	י
.....	צריכים לקחת אקמול עד שזה יעבוד	יא
.....	אברהם חשב שכבר סידר את המידות שלו	יא
.....	בתוך לחץ קשה מאוד לראות את הקב"ה	יא
.....	אדם שמקושר להקב"ה אין זה ניסיון	יא
.....	הספק בא לגלות לך שאתה לא מעוניין בכלום	יא
.....	אדם שרוצה לדעת מה הוא תלוי איפה החיות שלו	יב
.....	רשימה נקרא שאדם ייזכר כמה טוב היה לו לפני זה	יב
.....	אם כאן מתחדשים כל הזמן גם למעלה יוכלו לעשותו	יב
.....	שיעור ב'	יג
.....	גלות וגאולה תלוי בהסתכלות שלו על כל דבר	יג

- באגוז יש שלושה קליפות..... יג
- בכל גלות יש שאלה האם אנו יכולים לגלות או לא..... יג
- בקליפות נג"ה אפשר להעלות ואפשר לרדת..... יג
- גלות הדעת הוא כמו שלוש קליפות הטמאות..... יג
- אדם שחי עם הקב"ה אפילו במצב לא נעים לא נופל שם..... יד
- בכל מצב לא נעים הוא צומת דרכים לאן ללכת..... יד
- במצרים אפילו קליפות נג"ה לא יכולנו להעלות..... יד
- אפשר לקחת את הקליפות ולהעלות אותן להקב"ה..... יד
- היום נשאר לנו רק קליפות הדקות..... יד
- אדם שמח שהוא חלק ממשהו גדול..... טו
- הדרך להזדכך ולשבור את הקליפה הוא על ידי הכאבים..... טו
- אפילו שיחות חולין הוא דברי תורה..... טו
- רק החבר שכעת הוא לא בשעת ניסיון יכול לעזור לי..... טו
- במצרים לא היה מציאות לחיות עם הקב"ה..... טו
- הקב"ה ברא את המצבים לא נעימים להכיר את הקב"ה גם שם..... טז
- לפעמים אסור לאכול גם קליפות נג"ה..... טז
- לפעמים הקב"ה מסבב להתיר חתיכה אסורה..... טז
- אסור להחמיר במה שהתורה התיר..... טז
- אסור להישבר במצבים לא נעימים..... טז
- אסור להפסיק להתפלל..... יז
- רק יהודי יכול להגיע לרצון הקב"ה..... יז
- לבני ישראל יש כוח להתחבר למקום של דעת וחכמה..... יז
- ביציאת מצרים נתרוםם הדעת והגיעו לשמחה של מצוה..... יז
- אדם שעוד מצטער מן השפלות עוד נמצא בגלות..... יז
- מי שאין לו דעת גם היום קשה לו להגיע להקב"ה..... יח
- המטרה של חבורה שכל אחד יגיע לעצמו..... יח
- הדרך הוא שיעורי בית וצריכים לעשותו..... יח
- עבודת ד' הוא לכל החיים וזה לא נגמר אף פעם..... יח
- שיעור ג'..... יט
- גם בסדר יש לנו קצת מרור..... יט
- השאלה מה אדם עושה כשלא הולך לו..... יט
- הקליפה הדקה בא למנף לך את הדעת שלך..... יט
- היום השאלה האם אתה רוצה או לא..... יט
- כל שנה בסדר מתחיל תהליך מחדש..... כ
- רק בליל הסדר קל לנו להגיע אליו..... כ

- כ. כל שנה מקבלים דעת לעוד שנה.....
- כ. איפה שלא ברור לך שם נכנס הדרך.....
- כא. הכובב מאיר קצת כן וקצת לא.....
- כא. אין מציאות לקבל החכמה בלי הפסקה באמצע.....
- כא. אדם שמבין את המהלך יש לו תענוג מזה.....
- כא. כשאני לא רואה אותו הסיבה הוא שהקב"ה רוצה להביא לי מהלך חדש.....
- כא. יהודי יש לו כוח בלא נודע לשמוע את הקב"ה.....
- כב. חכמה נקרא שהמצב לא ברור לי.....
- כב. לפעמים יש מצב לעדכן גירסה.....
- כב. אדם צריך לדעת מה שעוברים שזה המהלך.....
- כב. להגיע לדרך צריכים סבלנות.....
- כג. תבין שהוא לא מבין אותך.....
- כג. רצון הוא אותיות צינור להקב"ה.....
- כג. אלו שמתו בשלושת ימי אפלה לא השתמשו עם הדעת נכון.....
- כג. צריכים לטאטות את היצר הרע מפעם לפעם.....

פרשת תגיה

שיעור א'

יום ה' ב' אדר פרשת תרומה

הקב"ה מביא לנו ניסיונות לראות מה עושים עם הדעת

איתא במאור עיניים (המשך ד"ה וארא). עכשיו הולכים להסביר מה קורה לאדם בשעת ניסיון. עד עכשיו דברנו שבמצרים הדעת היה בגלות וא"כ הוציאו הדעת מהגלות, עכשיו הקב"ה מביא לנו ניסיונות לראות האם אנו מוכנים לדעת הזה, ויש כמה סיבות למה הקב"ה מביא על האדם ניסיון, או תענוג תמידי אינו תענוג, או שכר ועונש, או בחירה.

הבחירה הוא לא בעשייה אלא בדעת

בחירה נקרא שהקב"ה ברא את העולם עם טוב ורע אין יותר טוב מרע ואין רע יותר מטוב. אם יש טוב יותר אזי ברור שאדם בוחר בטוב, ואם יש רע יותר אז ברור שאין מה לבחור ומאיליו נמשך אל החיצוניים, א"כ איפה הבחירה שלנו, אלא בחירה הוא לא האם ללכת אחרי הטוב או אחרי הרע אלא האם ללכת אחרי הקב"ה או לא, הבחירה הוא בדעת לדעת שלית אתר פנוי מיניה ולדעת שהכל זה הקב"ה, ממלא כל עלמין בגוי כל עלמין תחות כל עלמין, אדם שיודע שכל ההצלחה שלו הוא מהמעביד הוא לא יפגע בו, אדם שיודע שכל ההשפעה שלו הוא מהמים הוא לא יפגע בהם, ואפילו שזה נפסק לכמה דקות הוא לא נבהל כי הוא יודע שזה זמני.

אדם צריך שיהיה לו החלטה ברורה שיש רבש"ע בעולם

בחירה נקרא שיהיה לך ברור שממלא כל עלמין וגוי כל עלמין ותחות כל עלמין, ומחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית, וטוב די לכל, וברגע שיש לך החלטה ברורה שהכל זה הקב"ה ממילא לא תלך לרע כלל. אבל יש זמנים שאדם נמצא במוחין דקטנות והוא לא כרע במיטבו והוא לא חי עכשיו שהכל מאתו יתברך שמו, ואז יש לאדם עבודה אחרת.

בחירה הוא כשיש שתי דרכים שווים לפנך

בחירה הוא ע"י הדעת. דהנה, משמעות מושג בחירה הוא, כאשר שני הדרכים שווים לפניו, ואין נטיה יתירה אל הטוב או על הרע. כי כאשר יש נטיה יתירה לאחד משניהם, שוב אין זה בגדר שהבחירה נתונה בידו, שהרי על כרחו הוא נמשך לאחד מן הצדדים. אלא על כרחך, הבחירה הוא בין שני דרכים הפחותים לפניו במידה שווה. ועתה, כאשר שני הדרכים שווים, ועליו לבחור באחד מהם, הבחירה הוא לא בעשייה אלא בדעת, כלומר, ע"י הידיעה המוחלטת שלו.

החלטה היא על ידי הידיעה

וכגון, כאשר הטוב והרע פתוחים לפניו, ועליו לבחור בטוב, והיות שמחמת הנטיה אין שום נטיה בטוב יותר מברע, לכן, ההחלטה היא ע"י הידיעה שהוא מקושר תמיד אליה, שהשי"ת מלא כל הארץ כבודו, והוא בעל הכוחות כולם, ובידיעה זו הוא בוחר בטוב ולא ברע.

יש שלושה סוגי קשר עם אדם

דברנו שיש שלושה סוגי קשר אחד עם השני, יש קשר ע"י מגע ויש קשר ע"י הדיבור ויש קשר שנקרא הפנמה, קשר במגע לדוגמא מישהו מחבק אותך באותו רגע יש לך תענוג וברגע שהשני מפסיק לחבק אותך הקשר והתענוג הולך ממך. ויש חיבור ע"י דיבור אתם כולכם יושבים עכשיו בשיעור ונהנים אבל ברגע שעוזבים החיבור והתענוג ייגמר. ויש חיבור שאדם משתנה לגמרי מזה, כגון אם הוא לוקח את המילים אתו ביחד והפנים את זה אצלו זה החיבור הכי עמוק שיכול להיות וזה לא נפסק אף פעם.

אדם צריך לקחת את הדיבורים ולהפנים

אנשים הולכים ממטפל למטפל ועדיין לא רגועים לכאורה למה הרי כ"כ מכניס לו דיבורים כמה שרק יכול ולמה הוא לא משתנה כלום, אלא אדם הוא לא מכונה, מכונה אם זה מתקלקל לוקחים אותו לטכנאי והוא מוציא משם את כל החלקים הרעים ומחליף אותם לחלקים חדשים, ובינתיים המכונה יושבת בשקט ונותנת לטכנאי לעבוד, וברגע שגומר לוקחים את המכונה והכל בסדר גמור, אצל האדם זה לא ככה אלא אדם חייב לקחת את הדיבורים ולהפנים אותם ולהשתנות, דהיינו לנו יש עבודה עצמית. וזה אמר משה רבינו והן לא יאמינו לי, אינו הכוונה שלא יאמינו בני ישראל בטח יאמינו אלא לא יפנימו את הדיבורים אל עצמם, וממילא אפשר לומר ווארטלעך ודיבורים חזקים וכל זמן שלא מוכנים להפנים אותם אל עצמם זה יקרה כאן שום דבר.

אדם שמתחבר ומפנים זה שיא התענוג

וזה כוונת הפרי הארץ חיבת הקודש. דהיינו הוא כבר יודע שצריכים להפנים את הדיבורים, ואת זה הוא רוצה ועל זה הוא חושב. אבל אדם שאין לו תענוג מלעבוד את הקב"ה את זה הוא רוצה ואת זה הוא יחשוב. יתכן ששמע את הדיבורים והבין שצריכים להפנים ולהשתנות אבל כל זמן שאדם לא מתחבר למילים באמת לא התחיל שום דבר, וברגע שאדם מפנים ומתחבר שם זה שיא התענוג. יש אנשים שמקשיבים אבל לא מפנימים ומיד אחרי שגומרים לשמוע זה מתאדה ולא נשאר מזה כלום.

יש שלושה סוגי החלטות

יש שלושה סוגי החלטות של אנשים לעשות בעת שמקשיבים לדיבורים. או שמחליטים להפנים שזה החיבור והתענוג הכי גדול והכי חזק. או שמחליטים להיות פרווה בנושא דהיינו עוד לא החליטו האם רוצים להשתנות או לא, ויש כאלו שמחליטים שזה לא בשבילם וזה מדאי גבוה. אדם שמחליט להפנים שזה חיבור הכי חזק שיש, הוא גם מגיע אז לתענוג הכי גדול כי אדם שמחובר לעצמו ולשורש שלו זה תענוג גדול מאוד, ואז הוא מגיע לכוח הפועל בנפעל. אדם שמתענג מחיבוק הוא לא מתענג מהמחבק אלא מעצמו, אבל אדם שמחובר למוח שלו באותו רגע מחובר לעצמו ולמחבק ג"כ.

אדם שחי חיצוני התענוג ילך אחרי זמן מה

בעולם הזה יש אהבה ויראה, ברגע שאדם מחובר לחיצוניות הדבר הוא לא מחובר לעצם הדבר אלא לעצמו, ואז התענוג ילך אחרי זמן מה וזה לא לנצח, אבל אדם שמחובר לעצמו שזה תענוג כל התענוגים אז הוא מחובר לשורש שלו ואז הוא אף פעם לא יזיז מעצמו. אדם

שיודע מה זה שבת אז באמצע שבוע אפילו שגם אז יש קצת שבת כמו שאומרים היום יום ראשון בשבת אבל הוא יודע שזה עוד לא שבת בעצמו, וכן אדם שהיה פעם אחד בשווייץ כשחוזר משם והוא רואה כל מיני דברים יפים הוא תמיד לא יהיה מרוצה משום דבר, כי שום דבר לא מגיע לשווייץ. דהיינו ברגע שאדם הגיע לתענוג כל התענוגים הוא לא יחליף את זה אף פעם בשום דבר.

הבחירה הוא להגיע לתענוג כל התענוגים

דהיינו הבחירה הוא לא האם לעשות או לא לעשות, אלא להגיע למקום של תענוג כל התענוגים להיות מחובר לזה ולהשתנות מזה, ושם לא תרצה לעזוב אף פעם כי זה כ"כ טוב לך שם וחבל לך לפספס את זה. וכמו שאמר המגיד ממעזריטש זי"ע מה דסני לך לחברך לא תעביד, ברגע שהתחברת להקב"ה לא תרצה אף פעם להחליף זאת עם משהו אחר, וגם לא תחפש לנתק את זה.

בעת ניסיון מכבים לך את התענוג ואת ההתקשרות

ומה קורה לאדם בשעת ניסיון, הקב"ה מכבה לך את התענוג ואת ההתקשרות, היום אתה לא במוחין היום אתה לא במצב רוח היום אתה לא יכול היום אתה רוצה שקט, היום נכנסים למצב נוטרל מכבים את המנוע מעלים את האנד ברייקס ומוציאים את הוו גרירה, נכון שאין לך כרגע קשר תענוג אבל את הבחירה שבחרת משאירים אצלך.

בעת ניסיון משאירים לך את החלטה הברורה שהיה לך

אמנם, היות שנתבאר שהתוצאה של הדעת הוא התענוג וההתקשרות, א"כ, אדם זה שיש לו דעת נכון ומתוקן, שוב אין זה בגדר בחירה, שהרי מצד ההתקשרות והתענוג שלו הוא בוחר בטוב. והיות שהשי"ת מתענג כאשר האדם בוחר בטוב, בכוח הבחירה, לכן, נתבאר כאן, שבשעת הניסיון מסלקין ממנו ההתקשרות שהיה קשור בהשי"ת ע"י הדעת, אבל משאירים אצלו רק הבחירה. כלומר, שהידיעה המוחלטת אין זזה ממקומה, ורק התענוג וההתקשרות אינם עוד, ואז כאשר הוא עומד בניסיון הוא רק ע"י שנקבע בלבו קודם כשהיה לו דעת רחב, כלומר, ע"י הידיעה שנקבעה בלבו לפני סילוק ההתקשרות. וברגע שהוא כבר יודע מה זה תענוג כל התענוגים הוא כבר לא ירצה לרדת ולהימשך אחרי תענוגי עולם הזה.

הקב"ה לוקח ממך כדי להביא לך תענוג חדש

נכון שאין לך אז תענוג והתקשרות אבל לית אתר פנוי מיניה, ואפילו שאני לא מבין מה יש שם זה גם טוב כי לית מחשבה תפיסה ביה כלל, דהיינו אני לא מוכן להכניס לשם מחשבות אחרות, רק החלטה בלי שום תענוג, ולמה הקב"ה עושה כן, אלא הוא רוצה להביא לך תענוג חדש ומשום הכי הוא חייב לבדוק אותך האם אתה יכול לקבל את זה או לא, וברגע שאדם יחיה תענוג שבתענוגים הקב"ה יביא לו עוד תענוגים, אדם שחי רק תענוג חיצוני אז אי אפשר לתת לך שום דבר כי אתה לא מחובר לעצמך.

רק על ידי כאב אפשר להיכנס לפנימיות

הדרך היחידי שאדם מוכן להיכנס לפנימיות של עצמו הוא רק דרך כאב, טוב לי כי עיניתי למען אלמד חוקיך, אדם שלא יודע שלולי ד' עזרתה לי כמעט שכנה דומה נפשי, אדם שלא

מכיר שאין מתום בבשרי מפני זעמך אחד כזה עוד לא התחיל עבודה כלל, לפני שלא הכניס אותנו למי"ט שערי טומאה עוד לא ראינו שאין לנו שום דבר, ביציאת מצרים אז התחלנו לראות באמת שיש בורא ומנהיג לבירה, ואז גם הוציא את הדעת שלנו מהגלות ואז הגענו להחלטה הברורה שיש הקב"ה בעולם, ומאז אנחנו מתחילים לבנות את הקשר עם הקב"ה, רק השאלה מה אתה רוצה בקשר, או שאדם מחפש שם תענוג חיצוני או תענוג כל התענוגים.

אדם שחי עם הקב"ה משנה את עצמו

וברגע שהקב"ה מביא לאדם ניסיון אז הוא בוחן אותו האם הוא חי חוקיך בלי להבין ובלי להשיג או לא, כי העיקר הוא טוב לי כי עיניתי למען אלמד חוקיך ואדם שחי ככה בזה הוא משנה את עצמו לגמרי. והעיקר הוא לדעת שלית אתר פנוי מיניה, ואפילו שאני לא מבין כלום הסיבה הוא כי לית מחשבה תפיסה ביה כלל.

אדם שהיה פעם בתענוג פנימי לא מוכן לוותר על זה

כשהולך לאדם יש לו עבודה לדעת שכל דבר הוא מאת הקב"ה ולית ליה מגרמיה כלום, וכשלא הולך לך אז אסור להישבר וצריכים לדעת שהקב"ה רוצה לתת לך עוד, רק בוחנים אותך האם אתה חי שלית אתר פנוי מיניה אפילו שאין לך תענוג או לא, כי העיקר הוא לחפש את התענוג הפנימי שפעם אחד היינו שם ומאז לא מוכנים לוותר על זה, ולמה אני לא משיג אותו כלל, כי לית מחשבה תפיסה ביה כלל, וזה נקרא מטי ולא מטי לפעמים אתה נוגע ולפעמים לא, לפעמים אתה באינו מושג ולפעמים לא, וברגע שאדם עסוק על הזמן בתענוג חיצוני אז לא הגיע לתכלית ויחזור למצרים.

אפשר לשמוע את הדרך שבעים שנה רק השאלה מתי מפנימים אותה

היוצא לנו במצרים לא היה להם כלל את הדעת לראות את הקב"ה, כל הנושא של תענוג כל התענוגים והתקשרות אליו יתברך לא היה אז כלל וממילא הלכו לרע מיד. נכון שהרע והטוב הוא אותו דבר אבל הגוף תמיד מושך לרע, וכמו שאמרנו מהחזון איש הזנחת החיים הטבעיים על מהלכים הטבעיים. וממילא הצד הרע מתחזק אצלו ונהיה מאז גנב ושקרן מצוין. ואחרי זה היה ויאמן העם הם התחילו להאמין שהם צריכים להשתנות כאן, ר' אשר היה אומר אני יכול לדבר שבעים פעם רק השאלה מתי השני יפנים שזה הדרך. כל זמן שאתה רק מסתובב ואומר תורות יפים זה כלום כי העיקר זה להפנים את הדיבורים בתוכך.

מאז יציאת מצרים אדם יכול לשנות הדעה שלו

ומאז יציאת מצרים הקב"ה פתח לנו שאדם יכול לשנות את הדעה שלו ואת הכיוון שלו ואת החשיבה שלו, וברגע שאדם מתחיל לחיות פנימי ולא חיצוני אז הקשר שלו מביא לו חיבור, ומאז מגיע לאהבה לזה ואפילו שזה נעלם לו לקצת זמן הוא לא רוצה להתנתק מזה כלל, א"כ בעת הניסיון הולך לך ההתקשרות והתענוג ומה אדם יעשה עכשיו תלוי מה היה איתו עד עכשיו, אם היה לך עד עכשיו תענוג כל התענוגים א"כ אפילו שזה כרגע נעלם לך אתה תישאר שם ולא רוצה לעזוב את זה אף פעם, ואם אדם נופל זה סימן שעד עכשיו ג"כ לא היית בתענוג כל התענוגים.

אדם שנפל ואומר שיותר הוא לא יעשה זאת הוא מיואש

אמרנו אתמול מי שנפל ואומר לעצמו שיותר הוא לא יעשה אותו סימן שהוא כבר מיואש, דהיינו ברגע שאדם מחליט שהוא יעשה זאת עוד פעם אז הוא לא יעשה אותו עוד פעם. וברגע שאדם אומר שיותר הוא לא יעשה אותו זה נקרא שחי בהכחשה, כי קשה לו לעזוב את זה וממילא הוא מיואש לגמרי. והעיקר שאדם יחיה את הבהמה שלו ואז הוא יודע שכל מה שיש לו הוא מאת הקב"ה, נכון שעכשיו כרגע אני לא רואה את הקב"ה, אבל עד עכשיו ג"כ היה חי שהוא מסוגל כל שנייה ליפול מהטוב, והיה חי חטאתי נגדי תמיד ומכאובי נגדי תמיד, ואפילו שזה הולך לי יודע שלית ליה מגרמיה כלום, וממילא אפילו שהוא נופל הוא לא נבהל מהרע כי הוא יודע שגם שם ידך תנחני, וממילא יודע מבטן שאול שועתי אליך והקב"ה רוצה לתת לך.

אדם צריך לדעת שהוא כעסן ואז יירגע

אך, שצריך כל אחד ואחד לבוא לידי ניסיונות. אף שמקבל אלקותו במחשבתו כנ"ל, הלא אברהם אבינו כבר עבר עליו כ"כ הרבה ניסיונות ובכולם עמד והוא כבר יודע שהקב"ה ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין וגוי כל עלמין, מכל מקום, מנסין את כל אדם בעשר ניסיונות, כל אחד צריך לעבור מבחן כדי לדעת שהאם אתה במצב של הרגל נעשה טבע או שאתה בקשר באמת עם הקב"ה. היה מישהו שאמר לי שאתמול מישהו הרגיו אותו והוא לא מצליח להירגע וכמה שהוא אומר לעצמו אין עוד מלבדו הוא לא נרגע, אמרתי לו אתה חשבת שאתה יותר לא כעסן ופתאום אתה כועס וממילא אתה לא יכול להירגע כלל, אבל האמת אדם שחושב ככה צריכים לעשות לו בית שימוש של זהב.

העיקר לגלות את הקב"ה במוחין דגדלות

והעיקר כשאתה רגוע ואתה לא כועס אז תעשה לעצמך חשבון עד כמה אתה צריך את הקב"ה, וככל שתראה את האפסיות שלך אתה תראה את הקשר שלך עם הקב"ה, נכון כרגע אי אפשר לראות את הקב"ה והוא נמצא בהסתר בתוך הסתר, אבל העיקר הוא לגלות אותו גם שם, והעיקר לגלות אותו כשיש לך מוחין דגדלות ואז אפילו שיש לך מוחין דקטנות שם אתה לא נאבד אם מישהו מרגיז אותך כי זה הטבע שלך, אלא הקב"ה רוצה להזכיר לך בזאת שאני זה ששומר עליך שאתה לא תכעס, ואז אדם חי שלית ליה מגרמיה כלום ולית אתר פנוי מיניה, ואפילו שאני לא מבין ורואה את זה אבל לית מחשבה תפיסה ביה כלל, אי"כ חבל לי לאבד את הקשר שלי שהיה לי מקודם, אי"כ כל ההזדמנויות האלו באים לחזק לי את הקשר שלי עם הקב"ה.

הניסיונות תמיד באים מכיוון אחר

הניסיונות באים תמיד כל פעם מכיוון אחר, כמו שאמרו באברהם עשרה ניסיונות נתנסה אברהם אבינו ועמד בכולם. אמרנו אתמול שעשר הכוונה עשר ספירות, וצריכים להגיע לעשרת הדברות עם החלטה ברורה שזה הקב"ה, וזה ע"י עשר מכות. וזה מן המיצר קראתי י-ה ענני במרחב י-ה, כתוב בצר הרחבת לי, אדם צריך לראות שבכל מיצר הקב"ה רוצה להרחיב לך את המיצר ולא לקחת ממך את הקשר, ורק ע"י הכאב זה הדרך שאדם יכול להרחיב את הקשר שלו, בעל כרחך אתה חי.

צריכים לקחת אקמול עד שזה יעבוד

לכאורה יש להבין, שאדם זה שכבר קיבל אלקותו יתברך במחשבתו, אברהם כבר יודע שיש הקב"ה בעולם וכן כל אחד מאתנו כבר החליטו שיש בורא ומנהיג לבירה, אין משהו אחר וכבר החליט שאין עוד מלבדו. מישהו שאל אותי האם אין עוד מלבדו לא עובד, אמרתי לו ברור שזה עובד אבל אתה צריך להשתמש עם זה כשכן הולך לך ולא רק עכשיו כשלא הולך לך, וזה כמו אדם שיש לו כאבי ראש והוא לוקח אקמול וברגע שזה לא עובד לוקח עוד אחד וכמה שיותר עד שזה יעבוד, העיקר הוא כשכן הולך לך אז תעבוד שאין עוד מלבדו ואז אפילו שלא הולך לך אז דע את אלוקי אביך ועבדוהו, ואז החלטה נשאר חזק אפילו שאין לך תענוג, ואפילו שפתאום אתה מגלה שאתה כעסן זה מגיע רק להבהיר לך עד כמה אתה צריך רחמים מאת הקב"ה.

אברהם חשב שכבר סידר את המידות שלו

יען אשר לא חשכת את בנך יחידך ממני, מסביר ר' אשר שהעיקר לא היה שלא שחט את בנו אלא אברהם חשב שהוא כבר סידר את המידות שלו ובטח שיותר לא יהיה כעסן ופתאום הוא מסוגל להרים סכין כדי להרוג את בנו, ולמעשה הקב"ה באמת לא אמר לו לעשותו, ולמעשה אדם יכול להישבר מזה כי הוא לא התקדם לאף מקום בחיים ונשאר באותו מקום בדיוק מלפני מאות שנה, מישהו אחר במצב הזה היה שובר את כל המערכת שלו, היות שמאה שנה לא הולך לי אז אולי נחפש משהו אחר, החידוש אצל אברהם אבינו היה שלא שבר את הכלים שלו אלא המשיך הלאה בשלו.

בתוך לחץ קשה מאוד לראות את הקב"ה

אמרנו דעת בגלות נקרא שאדם לא מסוגל לראות בתוך הלחץ את הקב"ה, כשאדם לא מסוגל לראות מישהו מרגיז אותו ושיש שם הקב"ה שמחיה כל דבר. וידעת היום כי ד' הוא האלוקים אם אדם לא מסוגל לראות בתוך האלוקים שזה דין שיש שם הוי-ה שזה רחמים מאת הקב"ה. אבל אדם שכבר הגיע לראות בכל דבר את הקב"ה א"כ איפה הניסיון שלו, אלא כשהקב"ה מביא לך משהו חדש הוא מסלק ממך את ההתקשרות שהיה לך מקודם בהקב"ה ואת המוחין שהיה לך לפני זה.

אדם שמקושר להקב"ה אין זה ניסיון

והניסיון הוא, שמסלקין ממנו ההתקשרות שהיה קשור בהשי"ת על ידי הדעת, בעת שבא לידי ניסיון, ונשאר אצלו רק הבחירה. לבחור בטוב על ידי החלטה ולא על ידי קשר כלל, כי אז באותם רגעים אין שם שום תענוג, כי לולא זה שהיה נשאר לך אותו תענוג כמוחין דגדלות אז לא היה בשבילך שום ניסיון כלל, לא היה נקרא ניסיון. כי בוודאי, זה פשוט, שכאשר האדם בהתקשרות להשי"ת, אזי, על ידי ההתקשרות יאחז צדיק דרכו, ואין זה ניסיון אצלו כלל.

הספק בא לגלות לך שאתה לא מעוניין בכלום

והניסיון הוא שעל ידי זה נתמעט הדעת אצלו, הדעת שאתה החלטתי שהקב"ה נמצא זה קיים, וברגע שקופץ לך הכעס והמידות אז אתה לא מרגיש מקושר כלל, ואז אדם מרגיש במצב תוהו ובוהו, ואדם כל הזמן במצב של כן ולא, אבל הספק הזה בא לחזק אצלך שאתה

בעצם לא מעוניין בכלום, ורק הקב"ה צריך להביא לך את זה, ואז אדם מדליק בחזרה את הקשר ויש לו אז תענוג יותר. וברגע שאדם נשבר שם אז לא רק שהוא לא מתחבר אלא גם שובר לך אז הכלים שהיה לך עד עכשיו, אברהם אבינו היה חי עם הקב"ה ביראה כי התענוג הוא באהבה.

אדם שרוצה לדעת מה הוא תלוי איפה החיות שלו

אבל לא באופן של סילוק הדעת ממש. ואם עומד בניסיון אזי הוא על ידי שנקבע בלבו מקודם, כשהיה לו דעת רחב. נכון שכרגע אין לך תענוג אבל יש לך כוח לעמוד שם על ידי שמקודם היה לך דעת רחב ואז אדם מקבל כוח להיות עכשיו בעת ניסיון חזק ולא ליפול שם. כי ברגע שהיה לו הדעת לא היה חי שהוא עושה משהו, והיה מחזיר כל דבר למקור של חכמה בינה ודעת, ואז היה מקבל כזה חיבת הקודש שחבל לו להתנתק משם, אבל זה בתנאי שהוא משתנה כל הזמן, ר' אשר היה תמיד חוזר ואומר מה אנו אתה רוצה לדעת מי אתה, אז מה חיינו תסתכל איפה החיות שלך ושם זה אתה, אם התענוג שלך הוא החיות של כל דבר אז אתה לא תיבהל כשנעלם לך מאיפה החיות מגיע.

רשימה נקרא שאדם ייזכר כמה טוב היה לו לפני זה

אותו דבר כאן כשאדם חי עם הקב"ה שלא בשעת הניסיון אז תמיד יישאר לו רשימה על שעת ניסיון, רשימה נקרא שאדם ייזכר כמה טוב היה לו לפני הניסיון, וממילא אי אפשר למכור לו תענוג מזויף כי הוא יודע שבתוכו נמצא תענוג כל התענוגים, נכון שכרגע זה לא נמצא אבל זה מגיע לחדד לי עוד יותר לחפש את החיבור עם הקב"ה, וברגע שאני משנה את עצמי אני מתחבר הרבה יותר ואז אני משנה אצלי את התענוג, וברגע שיש לי תענוג מטוב אין לי שום סיבה ללכת לרע, ר' אשר היה אומר אני מדבר אותם דברים שבעים פעם רק השאלה מה אתה הולך להפנים אותו. וזה תלוי עד כמה ברירה יש לו ללכת למקום אחר, אדם שחי בהכחשה שהוא לא כועס, ואז כשלא הולך לו אז הוא מגיע פתאום, והסיבה שהוא לא מחזיק מעמד שם כי גם כשזה היה טוב לא היה חי עם הקב"ה.

אם כאן מתחדשים כל הזמן גם למעלה וכולו לעשותו

היוצא לנו שיש לכם עבודה עכשיו, ואפילו שעכשיו הולך לכם תדעו שזה מטי ולא מטי, ויש כל הזמן תוהו ובוהו, ומלחמה כל הזמן מחדש. יש כל הזמן מושג ואינו מושג וככה זה מסתובב כל החיים. הזידיטשובער רבי ראה את הרה"ק רבי מיכל מזולטשוב זי"ע אחרי המאה עשרים שלו, ושאל אותו מה קורה למעלה. וענה לו, זה לבד שאתמול הלך והיום אין לי את התענוג של אתמול ועכ"ז ממשיכים מחדש, גם שם נותנים לנו להתחיל כל יום מחדש ולהשיג כל יום עוד יותר עומק ועוד יותר עומק.

שיעור ב'

יום ו' ג' אדר פרשת תרומה

גלות וגאולה תלוי בהסתכלות שלו על כל דבר

איתא במאור עינים (המשך ד"ה וארא). עד עכשיו דברנו שגלות נקרא שאי אפשר לגלות את הקב"ה, והאם להיות בגלות או בגאולה תלוי בהסתכלות של האדם עצמו איך שהוא מסתכל על כל דבר, במצרים היה אמונה אבל זה היה כ"כ חלש שלא היה מציאות להגיע מזה להתקשרות בהקב"ה, ולא היה מציאות להגיע לדעת שהכל זה הקב"ה וחיינו אז שהכל זה עבודה זרה, ולא היה מציאות לראות את הקב"ה בכל דבר.

באגוז יש שלושה קליפות

עכשיו הולך להסביר מה היה לפני יציאת מצרים ומה היה אחרי, כי בעצם גם עכשיו אנחנו בגלות. והנה, כשהיו ישראל במצרים היה הדעת בגלות. כי קליפה קדמה לפירי. כשאדם רוצה לאכול אגוז ממתני שמורידים אותו מהעץ עד לפה יש עליו שלושה קליפות, אחד קשה מאוד וזה ליד העץ שעליו גדל, וכשמורידים אותו בבית יש עליו עוד קליפה קשה, וכשמורידים את זה יש קליפה דקה על האוכל בעצמו שזה הולך עם האוכל. הקליפה השלישית ברגע שאתה מוריד אותו כבר אין לו חיות ונרקב ואם אתה רוצה אפשר לאכול אותו עם הקליפה.

בכל גלות יש שאלה האם אנו יכולים לגלות או לא

בקבלה יש מושג שלוש קליפות הטמאות וקליפת נג"ה. יש דברים שעד היום הזה אסור לנו לאכול אותו כי אנו לא יכולים למצוא שם את הקדושה, וכמו שהתורה אוסרת לנו נבילות וטריפות הכוונה אינו שאין שם חיות כי ברור שיש חיות, אלא שם יש בחינה גלות ואין מצב לגלות שם את הקב"ה, דהיינו בכל גלות יש שאלה האם אנו יכולים לגלות אותו או שאי אפשר לגלות שם את הקב"ה.

בקליפות נג"ה אפשר להעלות ואפשר לרדת

וברגע שהקב"ה אמר לנו על כל מיני דברים שמותר לנו לאכול את זה, הכוונה שיש עליו גלות אבל רק קליפות נג"ה והשאלה מה אתה הולך לעשות עם זה, או שאתה הולך לרדת עם זה עוד יותר למטה ואז לקחת קליפות נג"ה לעוד יותר למטה עוד יותר שכינתיה. או שאדם לוקח זאת ומוצא שם את הקב"ה ומעלה זאת עוד יותר.

גלות חדעת הוא כמו שלוש קליפות הטמאות

למדנו שבמצרים היה גלות הדעת והיום יש לנו גלות המידות, גלות הדעת הוא כמו שלוש קליפות הטמאות שאין מצב להגיע לזה כלל, וברגע שנכנסת למצרים נהיית חלק מהם, וגם במצרים אפילו קליפות נג"ה לא היה לנו מצב להעלות כלל, כי אז לא היה לנו דעת כלל לדעת על הקב"ה ואפילו שרצינו מאוד וממילא לא יכולנו להעלות שום דבר, והיום שיש לנו דעת ורק המידות הם בגלות נכון ששלוש קליפות הטמאות עדיין אין מצב לגלות אבל שאר דברים אפשר לגלות אותם, וידעת היום והשבות אל לבבך כי ד' הוא האלוקים אין עוד מלבדו. קליפות נג"ה הוא הטבע ואדם עם הדעת שלו יכול לראות בתוך כל אלוקים שיש שם הוי-ה

שמחיה אותו. ברגע שחי עם הקב"ה אז יצא מגלות וברגע שלא חי עם הקב"ה אז הוא בעצמו נמצא בגלות.

אדם שחי עם הקב"ה אפילו במצב לא נעים לא נופל שם

ר' אשר היה אומר יתכן שני אנשים באותו מצב אחד שמח ואחד עצוב, מי שמיואש הוא חי כל החיים שלו גאוה ויאוש, אדם שהיה בגאוה כל החיים שלו ברגע שמגיע למצב לא נעים מיד נכנס לייאוש. אבל אדם שהיה חי לפני זה עם הקב"ה אז אפילו שהגיע למצב לא נעים אז במקום להיכנס לייאוש נכנס לשמחה וחי שם את הקב"ה.

בכל מצב לא נעים הוא צומת דרכים לאן ללכת

דהיינו בכל צומת דרכים ומצב לא נעים יש לאדם ברירה להישאר עם הגאוה שלו ואז להיכנס להפקרות ויאוש, או שיש לו ברירה להיכנס למצב של הכנעה ואז להיות שמח. ואז אדם מתחיל תהליך של וידעת היום והשבות אל לבבך כי ד' הוא האלוקים אין עוד מלבדו. דהיינו אדם צריך לדעת שאלוקים אין לו חיות מצד עצמו אבל כל החיות שלו הוא מהויה-שמחיה אותו. עבודת האדם הוא קרבה אל נפשי גאלה איך הנפש שלך מקבל כל דבר, ולפי זה יהיה הגאולה שלך.

במצרים אפילו קליפות נג"ה לא יכולנו להעלות

והנה, כשהיו ישראל במצרים היה הדעת בגלות. דהיינו שלא יכולנו כלל להגיע להקב"ה, ולא רק בשלוש קליפות הטמאות אלא אפילו בקליפות נג"ה ג"כ לא היה מצב אז להגיע להקב"ה. כי קליפה קדמה לפרי. כי הדעת היה מכוסה בקליפות, כמו קליפת האגוז. וכמו שקליפת האגוז מאוד קשה להוריד אותו, גם אז במצרים הכל היה מכוסה גם שלוש קליפות הטמאות וגם קליפות נג"ה. כמו שאמר הכתוב אל גינת אגוז ירדתי, שהוא על גלות מצרים, דהיינו הקב"ה שבר את הקליפה הקשה שהיה לנו אז במצרים.

אפשר לקחת את הקליפות ולהעלות אותו להקב"ה

ובאגוז, יש קליפה חיצונה היותר קשה, שכל זמן שלא מורידים אותו אין מצב להגיע לאגוז, ומכסה את האוכל, ותחתיה קליפות דקות על זה. רק השאלה מה אתה הולך לעשות עם זה, אפשר להכניס אותו לכל מיני אוכלים שיש בתוכו כל מיני ויטמינים או שאפשר להוריד אותו ומיד הוא נרקב ולא נשאר ממנו כלום, עבודת האדם בכל דבר שאנו משתמשים בו שיש בו טוב ורע, או שזה מושך אותך כלפי מטה או שאתה מעלה אותו כלפי מעלה. כי ברגע שעושים זאת על פי עבודת ד' אז הולכים כלפי מעלה.

חיוס נשאר לנו רק קליפות הדקות

ובגלות מצרים, נשברה קליפה הקשה, הקב"ה שבר את הקליפה הקשה שהיה לנו עד אז, דהיינו לא שאין לנו עבודה יותר כי יש לנו עדיין קליפות הדקות שזה גלות המידות, כדי שיוכלו לראות האוכל. יש הסתר שאז עדיין אפשר לראות ולהבין שמישהו מסתתר כאן, ויש מצב של הסתר בתוך הסתר שאין אפילו מצב לראות שמישהו כאן, במצרים היה מצב הסתר בתוך הסתר, ועכשיו שיש לנו גלות המידות זה הסתר אחד שיש עוד מציאות לראות את הקב"ה. במצרים היינו במצב שלא היינו שייכים לאף אחד ולא היה מצב להתחבר להקב"ה.

אדם שמח שהוא חלק ממשחו גדול

אמרנו איזהו עשיר השמח בחלקו. לכאורה איך אפשר להיות שמח בחלק הלא אדם רוצה הכל ולא רק חלק, אלא אדם שמח בזה שהוא יודע שהוא חלק ממשחו גדול מאוד. כי הרי אנחנו חלק אלוקי ממעל, וברגע שאדם רואה שכל דבר מגיע מהקב"ה כי אין אדם זוקף אצבעו מלמטה אא"כ מכריזין עליו מלמעלה, ואדם חי שכל דבר הוא סיבה מאת הקב"ה ויש על זה מסובב כל הסיבות. וברגע שהוא חי את זה הוא קשור למסובב כל הסיבות וממילא קשור להקב"ה כל הזמן. ושם זה עוז וחדווה במקומו.

הדרך להזדכך ולשבור את הקליפה הוא על ידי הכאבים

בני ישראל היה במצרים בכור הברזל, שזה הכאבים שהיה לנו אז, אבל זה היה הדרך להזדכך ולצאת מהקליפה הקשה ולחזור להקב"ה, ואז ברגע שיצאנו ממצרים והגענו להתפשטות הגשמיות אז יש לנו מציאות לשבור גם את הקליפה הדקה. ובעצם הכל היה תהליך אחד גדול, בהתחלה היינו במצרים מאתים ועשר שנה, ואח"כ קבלנו עשר מכות שאז יצא משם עשרה מאמרות ממצרים, וככה הגענו בשבועות לקבלת התורה שזה עשרת הדברות. אבל אדם צריך לדעת שזה תהליך וזה לא הולך בפעם אחד.

אפילו שיחות חולין הוא דברי תורה

ובפרשת וישב איתא: הנה אמרו רבותינו ז"ל שיחת חולין של תלמידי חכמים צריכים לימוד, כי בוודאי אי אפשר ללמוד תורה תמיד, וצריך לדבר דברים גשמיים, וצדיקים ילכו בס, כשמדברים אפילו דברים גשמיים הם דבקים בהשם יתברך, וממש שיחתם תורה היא. כי הם יודעים שבלי הקב"ה אי אפשר ויודעים שכל דבר שמגיע אלי זה סיבה מאת המסבב כל הסיבות. וכמו שאיתא בתפארת שלמה על הפסוק כי יהיה להם ריב ובא אלי, היינו הדיבור בא אלי מלמעלה, וברגע שאני שומע זאת אני מודיע אותם להם, ואני מרוויח שגם אני שומע את זה.

רק החבר שכעת הוא לא בשעת ניסיון יכול לעזור לו

כי דאגה בלב איש ישיחנו לאחרים. נכון שכרגע אין גלות הדעת רק גלות המידות, וברגע שיש לי דאגה אז ישיחנו לאחרים והיות שהוא בעצם לא נמצא כרגע בסערות רגשיות וממילא ברגע שיש לי סערה ואני מספר זאת לחבר שהוא לא נמצא שם כרגע יש לו כוח לשמוע שזה סיבה מאת הקב"ה ולא מציאות, ואז אני השומע מקשר זאת שזה סיבה מאת המסבב כל הסיבות לשמוע זאת כעת ואז אני יכול לעזור לו, וזה נקרא המתקת דינים בשורשם. דהיינו כל פעם שאני שומע משהו זה סיבה מהקב"ה ואני יש לי את הכוח לעזור לו ולמנף אותו להגיע להקב"ה. ואז יש לי כוח לא רק למנף את עצמי אלא את כולם מסביב.

במצרים לא היה מציאות לחיות עם הקב"ה

וזה היה ההבדל בין גלות מצרים לגאולה העתידה, גלות מצרים לא היה מציאות כלל לעשות את החשבון הנ"ל, ואחרי זה יש לנו מציאות לחיות שהקב"ה הוא ממלא כל עלמין גוי כל עלמין וסובב כל עלמין, ולית אתר דפנוי מיניה ועכשיו יש לנו את הכוח להגיע אליו יתברך.

חקב"ה ברא את המצבים לא נעימים להכיר את חקב"ה גם שם

הגם שנשארו עדיין קליפות הדקות, שזה גלות המידות, עד שיבוא משיחנו במהרה בימינו, שיתגלה הפנימיות לגמרי. שאז יתברר הטוב מהרע, ואז לא יהיה כלל מצב שקליפת נג"ה מושך אותך כלפי מטה, כי אז יהיה לנו קל לראות גם בתוך קליפות נג"ה שיש שם חקב"ה שמחיה ומהווה הכל. מכל מקום, עיקר ההתכנסות נתגלה. לפני זה לא יוכלנו לראות כלל את חקב"ה אבל היום יש לנו מצב לראות את חקב"ה. ובכל מקום בעולם שיהודי נמצא שם אפשר לראות את חקב"ה, מבטן שאול שועתי אליך, גם שם ידך תנחני, ואפילו שלא נעים לך שם בשביל זה חקב"ה ברא את העולם כדי שתכיר את חקב"ה גם שם.

לפעמים אסור לאכול גם קליפות נג"ה

הבני יששכר שאסור לאכול את שלוש קליפות הטמאות ומה שמותר לנו לאכול הוא מקליפות נג"ה. אבל ברגע שגם קליפות נג"ה אנו לא יכולים לברר שם את חקב"ה אז הוא מסבב שזה ייפול לתוך טריפה ויהיה מאז אסורה לאכול. חקב"ה יודע איזה חתיכה אנו יכולים להעלות ואיזה לא וממילא מה שאנו לא יכולים נהיה אסורה בסוף.

לפעמים חקב"ה מסבב להתיר חתיכה אסורה

וגם הפוך ברגע שיש חתיכה בשר משלוש קליפות הטמאות ורואה עליהם שעברו את הגלות ואנו יכולים כבר לבררם, קרבה אל נפשי גאולה הדרך להתקרב למשיח הוא לברר כמה שיותר דברים להקב"ה, ואז חקב"ה מסבב לפעמים שחתיכה אסורה נופל לבשר כשר ונהיה בטל בשישים ומאז אנו יכולים לאכלו. אבל יש אנשים שיחמירו על עצמם ולא ירצו לאכול את זה, כי למעשה יש שם חתיכת בשר טריפה, ולכאורה הרי התורה מתיר את כל הסיר על ידי שישים, אבל הבעיה הוא שהוא רוצה להיות ירא שמים.

אסור לחזמיר במה שהתורה התיר

אבל אומר הבני יששכר גדול הנהנה מיגיעו יותר מירא שמים, דהיינו אחד שחי מיגיע כפו מה שהתורה מתיר לך הוא הרבה יותר מירא שמים שמחמיר על מה שהתורה התיר לנו. כי הרי חקב"ה סיבב את זה בצורה כזאת שהיתר ייפול לתוך האיסור כדי להתבטל בשישים ולהיות מותר, והכל היה כדי שאתה תעלה זאת ואיך אתה יכול לזרוק את זה עכשיו ולהחמיר ולא לאכול את זה.

אסור להישבר במצבים לא נעימים

אותו דבר אדם אסור לו להישבר אם הוא הגיע למצב שלא רצה להגיע, כי ברגע שאדם שומע שם שזה סיבה מאת חקב"ה שהוא חייב עכשיו להיות שם, א"כ מצד אחד צריכים לעשות חשבון שאין אדם עומד על דבר הלכה א"כ נכשל בה, והוא צריך לחיות שזה בגלל שניתק את עצמו מהקב"ה, וכדי שהוא יתקרב בחזרה להקב"ה הוא מביא אותו לכזה מקום נמוך שלפני זה היה שם שלוש קליפות הטמאות, ועכשיו זה יכול לעזור לך לצאת משם ולהעלות בחזרה להקב"ה, וברגע שאדם יעשה שם תשובה אז במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד שם.

אסור להפסיק להתפלל

א"כ הקב"ה מצד אחד שומר עליך, ועבודת האדם הוא לא להישבר שם ולבקש מהקב"ה גם שם ידך תנחני, מבטן שאול שועתי אליך, ולא להפסיק להתפלל, אלא לדעת שהקב"ה שלח אותי לשם, כי למחיה שלחני אלוקים, אלוקים זה הטבע ועבודה שלנו הוא להחיות את הטבע, אבל לא בשביל למות שם ח"ו.

רק יהודי יכול להגיע לרצון הקב"ה

א"כ גלות מצרים אפילו שרציני לא יכולתי כלל לשמוע שם את הקב"ה, והיום אפשר רק אתה צריך לרצות ואין מציאות לא יכול, מה שאסור זה באמת לא יכול כי זה מגיע משלוש קליפות הטמאות, כי זה לא יעלה אותך אלא עוד יוריד אותך, משא"כ קליפות נג"ה היום אתה יכול רק אתה צריך לרצות, ללכת בכיוון הנכון ואז לעשות רצונך אלוקי חפצתי, להגיע לרצון הקב"ה רק יהודי שהוא חלק אלוקי ממעל הוא יכול לעשות את זה, וברגע שאדם מפנים שזה חלק אלוקי ממעל בזה אנו יוצאים מגלות.

לבנו ישראל יש כוח להתחבר למקום של דעת וחכמה

כי מצרים אותיות מיצר ים. כי יש ים החכמה, הנקודה של החכמה הוא המגע בין היש לאין, כי החכמה מאין תמצא, שהוא הדעת, והוא מביא אותך לחכמה, שהדעת בא משם. מים החכמה, דעת זה מודעות ומחבר אותך למקום של הדעת והחכמה, וברגע שיצאנו ממצרים הוציאנו היס ממיצר, ומאז החכמה כבר לא במיצר, עד אז החכמה היה במיצר, והיום וידעת היום והשבות אל לבבך כי ד' הוא האלוקים, כל מיצר יש שם הקב"ה שמחיה ומהווה כל דבר, וזה נקרא דע את אלוקי אביך ועבדוהו. תדע שיש לך כוח של דעת, ויש לך כוח להתחבר למקום של דעת וחכמה.

ביציאת מצרים נתרומם הדעת והגיעו לשמחה של מצוה

ובפרשת דברים איתא: כמ"ש וידע אדם, ובגלות מצרים היה דעת שלהם בקטנות מאוד שהוא בחינת מיצר ים, שהדעת שנמשך מדעת החכמה היה במיצר וקטנות, שלא היה אצלם הדעת הגדול, וביציאת מצרים שיצאו מן מיצר ים שנתגדל ונתרבה הדעת את ד' כמ"ש וידע אלוקים שנתרומם דעת אלוקים, וכמ"ש ותרבי ותגדלי שבאו ונתרבו ונתגדלו במוחין ודעת גדול לעבוד הבורא ב"ה בתענוג הזך והזוהר, שהוא שמחה של מצוה ועבודה.

אדם שעוד מצטער מן השפלות עוד נמצא בגלות

לכאורה הרי מצרים היה לפני כמה אלפי שנה ולמה מספרים זאת עד עצם היום הזה, אלא עד היום כל מי שנמצא במיצר ים הוא עוד פעם במצרים, כל פעם שהוא לא יכול לראות את הקב"ה זה נקרא מיצר ים שהנקודה החכמה שלו נמצא במיצר ים, וכמו דאיתא בפרי הארץ כל זמן שאדם עוד מצטער מן השפלות והירידה שירד לשם סימן שעוד נמצא בגלות, וברגע שאדם נמצא בנקודה של ביטול שם אין מיצר ואז אדם נמצא בגאולה. וכמו שכתוב מאן דאית ביה יראה לית ביה חוסר, דעת קניית מה חסרת דעת חסרת מה קניית.

מי שאין לו דעת גם היום קשה לו להגיע להקב"ה

כי מצרים הוא אותיות מיצר ים. פירוש גבול הים. כי יש ים החכמה, שהוא עצמיות ותוכיות החכמה, והוא שורש הדעת, שהדעת בא משם מים החכמה, וזהו מצרים מיצר ים, שהדעת היה במיצר ובגלות ואז קשה לו מאוד להגיע להקב"ה. ומי שאין לו דעת כלל, הוא גם היום במיצר ים, שאדם זה לא נכנס עדיין בים החכמה.

המטרה של חבורה שכל אחד יגיע לעצמו

ר' אשר פעם אחד ישב בחבורה עם חברים, ושאל אותם מה המטרה שאנחנו יושבים, ואמר שעיקר המטרה צריכה להיות שכל אחד יגיע לעצמו, וכל זמן שרק שומעים דברים ולא מפנימים אותם עוד לא הגענו לתכלית. עיקר התכלית הוא להגיע למה שהקב"ה ברא אותנו.

הדרך הוא שיעורי בית וצריכים לעשותו

איתא בחברותא זה כמה חדשים שאנו מתאספים, אנו צריכים לשאול את עצמינו מה מטרת המפגשים והאם החברים יודעים לנצל את המפגשים ולקחת מהם דרך וכיוון לקיום המטרה אשר למענה ירדנו לעולם השפל הזה. אמרנו שזה כמו התעמלות, אדם שיש לו כאבים בכל מיני מקומות בגוף הולך לרופא ונותן לו שיעורי בית מה שהוא צריך לעשות וככה זה יעבור ואומר תחזור עוד עשרה ימים ונראה אז מה קורה עם הכאבים.

עבודת ד' הוא לכל החיים וזה לא נגמר אף פעם

אבל אחרי עשרה ימים כשהוא חוזר ואומר שעדיין כואב לו, אומר לו הרופא שכנראה לא עשית שיעורי בית מספיק כי זה אמור לעזור לך מאוד. אותו דבר השיעור בבוקר זה שיעורי בית שנותנים לך שעם זה אתה צריך ללכת לעבוד לכל מקום שאתה רק מגיע. אדם שמרגיש שחזר לאותו מקום סימן שלא עבד כלום. אנשים היות שיצאנו כבר ממצרים ממילא אנו יכולים לעשות מה שרוצים, אבל זה רק מתחיל אדם יש לו עבודה לכל החיים וזה לא נגמר אף פעם. בצאת העם ממצרים תעבדון את האלוקים על ההר הזה. לפני זה אפילו שרציתי לעבוד את הקב"ה לא היה מצב כזה, היום יש לנו מצב לחפש את הקב"ה בכל אלוקים.

שיעור ג'

יום א' ה' אדר א'

גם בסדר יש לנו קצת מרור

איתא במאור עינים (המשך ד"ה וארא). על כן אמר בעל ההגדה, לא את אבותינו בלבד גאל הקב"ה אלא אף אותנו גאל עמהם. הרשע אומר מה העבודה הזאת לכם, לכם ולא לו, ולפי שהוציא את עצמו מן הכלל כפר בעיקר, ואף אתה הקהה את שיניו ואמר לו, בעבור זה עשה ד' לי בצאתי ממצרים, לי ולא לו, אילו היה שם לא היה נגאל. לכאורה מה אנו רוצים מהרשע הוא רוצה רק לדעת את הטעם ותנו לא. מישהו נכנס להסטמורער רב שאל אותו הרבי מה נשמע, ענה אותו יהודי הכל בסדר. אמר לו הרבי גם בסדר אוכלים קצת מרור באמצע.

השאלה מה אדם עושה כשלא הולך לו

והנה כל ההנהגה הישראלית הוא אפילו כשלא הולך לך כמו שאתה היית רוצה שזה יהיה גם אז צריכים לעבוד את הקב"ה, השאלה מה אדם עושה אז הרי אז עולה לך כל הרגשות כל המידות ומה לא והשאלה מה אדם עושה אז ובזה נמדד כל ההנהגה הישראלית, יש אנשים כשהולך להם אין בעיה להגיד ב"ה בעז"ה אבל זה מס שפתיים לבד וזה שום דבר, ודווקא כשלא הולך לך בדיוק כמו שהייתי רוצה שזה יהיה ושם אתה צריך להילחם ולצעוק וגם שם ידך תנחני מבטן שאול שועתי אליך, שמע ישראל יהודי צריך לשמוע שאפילו אלוקינו זה ד', ולא משנה אם זה רחמים או דין ד' אחד הכל זה אחד יחיד ומיוחד.

הקליפה הדקה בא למנף לך את הדעת שלך

המטרה שהקב"ה הוציא את בני ישראל ממצרים היה וידעת היום כי ד' הוא האלוקים אין עוד מלבדו, לפני זה לא היה מצב כלל להגיע להקב"ה היום אנו יכולים על ידי הדעת להגיע להקב"ה. וכמו האגוז שבהתחלה יש קליפה קשה וברגע שעוברים את זה נכון שיש עוד קליפות דקות אבל ברגע שמשאירים את זה הוא נהיה חלק מהאוכל, ויש כאלו שעוד מעדיפים לאכול את הקליפות שיש בהם הרבה ויטמינים, בקיצור היום אפילו שיש לנו כאבים ומעברים זה לא קליפה הקשה אלא קליפה דקה שבה בעצם למנף לך את הדעת שלך ואת התענוג שלך ואת ההתקשרות שלך להקב"ה.

היום השאלה האם אתה רוצה או לא

אבל באותם רגעים של ניסיון אין לך שום דעת תענוג וקשר רק אמונה בלבד, אדם לפעמים צריך לקחת ויטמינים ולמעשה כשהוא לוקח את זה הוא בלי שום טעם, אבל הוא מאמין בזה ומאמין שמה שכתוב בפתק זה אמת, אדם צריך לדעת שהקב"ה הוציא את הנקודה של חכמה ממיצר ים, ואת הנקודה שנקרא חכמה מאין תמצא שדרכו אפשר להתחבר להקב"ה זה יש לך, עכשיו אנחנו רק צריכים לרצות, השאלה האם אתה רוצה או לא, וברגע שאדם רוצה יש לך המודעות שזה המהלך, ואדם צריך לדעת שהדרך מחיה אותו טוב לי כי עיניתי למען אלמד חוקיך טעמו וראו כי טוב ד', נכון שכרגע אני לא רואה ולא יודע אבל אני מאמין שזה הדרך, נכון שהיצר הרע מציע לך כרגע דברים במקום אבל ברגע שטעמת את האמיתי אז אין במקום.

כל שנה בסדר מתחיל תהליך מחדש

והנה כל שנה בליל הסדר מתחיל את התהליך מחדש. ובפרשת יתרו איתא: **איתא בכתבי האר"י ז"ל, שבכל זמן מהזמנים, כגון פסח שבועות סוכות הוא נעשה בכל שנה כשבא זמן הנ"ל נעשה כמו שהיה בפעם הראשון, בפסח הוא יציאת מצרים. ובפרשת צו איתא: והנה, זהו כלל גדול, שבכל זמן מהזמנים, נעשה תמיד כשבא הזמן ההוא, בכל שנה נעשה כמו שהיה בפעם הראשון, ולכן אנו מברכין שהגיענו לזמן הזה. וזה בניסן נגאלו ויצאו מקטנות לגדלות, ובניסן עתידין ליגאל דהיינו בכל שנה ושנה כשבא אותו הזמן, יכול לצאת מקטנות לגדלות כמו בפעם הראשון.**

רק בליל הסדר קל לנו להגיע אליו

כל השנה קשה לנו להגיע לזה, אבל בליל הסדר אנחנו מאמינים ובטוחים שהקב"ה הוציא עוד פעם את הדעת מהגלות, ואפשר לראות את זה כל שנה בליל הסדר כולם מתיישבים יפה על השולחן מקטן ועד גדול ואז הקב"ה פותח לנו מחדש את הדעת, אבל עכ"ז נשאר לנו הקליפה הדקה שעל זה יש לנו עבודה כל הזמן, ועבודה הוא לומר שלית אתר פנוי מינייה, כל זמן שיש עדיין את הקליפה הקשה אין מצב לומר לית אתר פנוי מינייה, וגם במצרים שלא היה לנו דעת כלל לא היה מציאות לומר לית אתר פנוי מינייה, כל שנה מחדש אדם שומע ומאמין שיש הקב"ה בעולם, וכל שנה מתחיל עבודה מחדש עד חג השבועות שאז תעבדון את ד' האלוקים על ההר הזה.

כל שנה מקבלים דעת לעוד שנה

על כן אמר בעל ההגדה לא את אבותינו בלבד גאל הקב"ה אלא אף אותנו גאל עמהם. ההסבר הוא כמו דאיתא באור החיים הק' שכל שבת אנו מקבלים חיות לעוד שבוע, אותו דבר כל פסח אנו מקבלים דעת לעוד שנה, וזה נקרא אף אותנו גאל עמהם כי בכל שנה מחדש הקב"ה נותן לנו דעת. **כי בכל שנה יש יציאת מצרים באופן הנ"ל.** כי את הקליפות הקשות כבר שברנו כשיצאנו ממצרים ועכשיו נשאר לנו רק קליפות דקות שזה החושך והמעברים שלנו, היצר הרע מציע לנו בזמנים של מוחין דקטנות כל מיני שטויות שבעצם הכל זה כלום, וכמו אדם שסוגר ידיו וכולם רצים אחריו ורוצים לדעת מה יש שם בתוכו, ובסוף פותח ידיו ואין שם כלום. אותו דבר עם היצר הרע מה שמציע לנו זה כלום. ועבודה שלנו הוא לקלף את זה ולדעת שיש בתוכו קשר בורא שלא היה מציאות לקבל בלי זה.

איפה שלא ברור לך שם נכנס הדרך

דברנו אתמול מהבינה למטה אדם מסתדר לו כל דבר וזה מביא לו בעצם שקט, אבל איפה נכנס הדרך איפה שלא ברור לו המהלך ומגיע למצב של לא נודע שם אדם מאבד את עצמו לגמרי, כשאדם נכנס ללא נודע אז אדם לא יודע מה יהיה ונכנס לסחרחורת וזה בצדק, אבל לא מבקשים ממך אז צדק אלא חכמה, מה מקשר בין הקב"ה לאדם זה החכמה שמאין תמצא, ולמטה מזה יש בינה, בחכמה אדם אחד עם כולם בבינה אדם נפרד ורשות בפני עצמו, ובדעת שם יש את המידות. ואיפה אדם יכול להתחבר להקב"ה זה אך ורק בחכמה ששם אין נפרד, אבל ברגע שאדם יהיה שם כל הזמן ויהיה בטל להקב"ה אז לא יהיה בורא ונברא, ומשום הכי עשה לך הקב"ה מצב של מטי ולא מטי נוגע ולא נוגע.

הכוכב מאיר קצת כן וקצת לא

וזה כמו כוכב שמאיר לשנייה ומיד מתכבה. וכמו שכתוב אין לך כל עשב עשב שאין עליו מלאך שמכה עליו ואומר לו גדל. מסביר **האזהב ישראל** שהמלאך שאומר לעשב לגדול הוא כוכב שיצא לשנייה ואז העשב מתרומם ורוצה להתקרב להקב"ה, אבל מיד אח"כ הכוכב הולך ומפסיק לגדול, וזה לכוונה מיוחדת כי אם הכוכב לא היה מאיר עליו כלל לא היה גודל כלל והיה נשאר קטן מאוד ואם היה כל הזמן מאיר עליו לא היה מפסיק לגדול עד השמים. אותו דבר הקב"ה משפיע לנו כל הזמן והשאלה האם אתה יכול להגיע לבינה או לא, ברגע שהחכמה מאיר אז אדם יכול לקחת את הנקודה של חכמה לכיוון הבינה, אבל אחרי כמה שניות החכמה יתכבה, אבל זה לא אומר שאין זה יותר אלא באותם רגעים יש מצב שלית אתר פנוי מינייה לית מחשבה תפיסה ביה כלל.

אין מציאות לקבל החכמה בלי הפסקה באמצע

באותם רגעים שהחכמה מאיר אפשר להבין ולהשיג אבל יש את הסכנה שאתה תשכח שהקב"ה נמצא, א"כ הקב"ה חייב לתת לך כל הזמן מטי ולא מטי, אבל זה לא בשביל לקחת ממך אלא לתת לך חכמה חדשה, שאין מציאות לקבל את החכמה הזאת בלי הפסקה שיש באמצע, והסיבה לכך הוא תענוג תמידי אינו תענוג או שכר ועונש, וברגע שאדם יודע שזה המהלך אז לא נבהל מזה שרואה שהבינה הוא נפרד ולא מחובר לחכמה כלל, כי למעשה לא הקליפה הקשה אלא הדקה שבעצם רוצים לתת לך עכשיו מוחין חדשים שלא הייתי יכול לקבל בלי זה.

אדם שמבין את המהלך יש לו תענוג מזה

אדם שמבין ויש לו מהלך איך לעשות כסף באותם רגעים יש לו תענוג מזה שיש לו מהלך והוא יותר אפילו מכסף, התענוג הוא רק מהמהלך כי ברגע שיש לך את זה אז אין אדם מת וחצי תאוותו בידו, הכאב הוא איפה שאדם לא מבין ואין לו מהלך ולא יודע מה יהיה כאן, התענוג הוא רק עד שיש לו מהלך, כי ברגע שיש לו אז אוהב כסף לא ישבע כסף, וברגע שנגמר לו המהלך נגמר לו התענוג.

כשאני לא רואה אותו הסיבה הוא שהקב"ה רוצה להביא לי מהלך חדש

אותו דבר בעבודת השם אדם שיש לו מהלך מה לעשות אז יש לו תענוג, אבל מה עושים כשחשב שיש לו מהלך ופתאום הוא מגיע למצב של לא נודע ולא יודע מה לעשות, כן הבטיח לא הבטיח כן הגיע לא הגיע, אז אדם רואה את עצמו תלוש בלי שום דעת כלל, אבל אנחנו צריכים לדעת שהחכמה נמצא שם ועוד קיימת שם ולא הלך לשום מקום, אם הקב"ה היה נמצא כל הזמן אז הכל היה מתבטל אליו יתברך, מה רבו מעשיך ד' כולם בחכמה עשית, וזה שאני לא רואה זאת כרגע הסיבה לכך הוא שהקב"ה רוצה להביא לי כרגע מהלך חדש.

יהודי יש לו כוח בלא נודע לשמוע את הקב"ה

אדם שעובד ויש לו משכורת ובסוף החודש דורש את שלו שמגיע ובצדק אז אחד כזה הוא לא נמצא בעבודה כלל, אדם שהוא עצמאי וכן כל אחד במשך חייו מגיע להרבה מציאות של לא נודע, ובפרט בימינו אנו אפשר לראות את זה בתקופת הקורונה שהכל הוא לא נודע אחד גדול, אבל יהודי יש לו כוח בלא נודע לשמוע שזה תהליך להגיע להקב"ה, דהיינו המצב הישן

הלך והמצב החדש כבר נמצא ורק אני עדיין לא יכול להשיגו, ומה עלי לעשות באותם רגעים סבלנות, להאמין אפילו שאני לא יודע ולהאמין שלית אתר פנוי מינייה, ולכאורה הרי אני לא מבין אלא לית מחשבה תפיסה ביה כלל.

חכמה נקרא שהמצב לא ברור לי

א"כ יש לנו שתי עבודות אדם שהולך לו כמו שהיה רוצה אז יש לו עבודה שלית ליה מגרמיה כלום, הקב"ה נתן לך את החכמה ומשם זה ירד לבינה וזה נותן לך את הכוח בכל דבר, החכמה תחיה בעליה וזה נמצא כל הזמן וברגע שהחכמה מפסיק אז הכל יחזור לתוהו ובוהו, גם בחכמה יש שתי חלקים מהחכמה ולמעלה זה אין ומחכמה ולמטה זה יש, ובגלל זה רגע זה מסתדר לך ורגע זה לא מסתדר לך. אנשים חושבים שחכמה נקרא שהמצב ברור לי, אבל הכוונה הוא אפילו שהמצב לא ברור לי כלל אבל החכמה שהוא מחיה בעליה זה ברור לי, כי החכמה הוא היחידי שיכול לחבר אותך לאין סוף ב"ה. ושם יש לך רצוא ושוב מטי ולא מטי כן ולא.

לפעמים יש מצב לעדכן גירסה

ואפשר לראות את זה היום במחשבים שפתאום מגיע לך עדכון גירסה, ובאותו רגע זה לא עובד ומתחיל להסתובב ולא גומר, ומה שלא תעשה באותם רגעים אתה תעצור את ההתחדשות שיש שם, אתה תעצור את הרענון של ההגדרות, אתה תעצור את העדכון, ואז מה שיש לנו לעשות זה סבלנות, וזה רק כשיש לי את המודעות שהמצב הולך להשתנות, נכון שבאותם רגעים אין לי תענוג אבל המצב ברור לי מאוד, א"כ אפילו שאין לי תענוג אבל יש לי סבלנות.

אדם צריך לדעת מה שעוברים שזה המהלך

א"כ נכון שמצרים היה לפני כמה אלפי שנה אבל בכל דור ודור ובכל יום ויום חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים. יש מצב להתחבר עכשיו להקב"ה אבל צריכים להאמין שזה יכול לקרות עכשיו, וכמו שעל המכשיר ברגע שהוא באמצע להתעדכן אתה לא כועס עליו למה כי אתה יודע שזה המהלך, אותו דבר אדם צריך לדעת שזה המהלך של הקב"ה, ולא רק את אבותינו גאל אלא אף אותנו. ובכל שנה הקב"ה פותח לך את הדעת.

להגיע לדרך צריכים סבלנות

והרשעים שאין להם דעת, עדיין לא יצאו ממצרים. הם עוד לא טעמו את זה ולא מאמינים בזה כלל. ומפריע להם המידות שזה עדיין בגלות, דהיינו קשר עם הקב"ה יש לו אלא כשזה לא מסתדר לו זה מפריע לו ולא יודע מה לעשות אז, הדעת והמודעות נמצא רק הקשר והתענוג של הדעת זה לא נמצא, א"כ בעצם הקשר עם הקב"ה נמצא רק הסערות רגשות זה מפריע לנו, וברגע שיודעים שזה התהליך אז אומרים משה תחכה כמה דקות, הם רוצים עכשיו ומיד אנחנו צריכים לומר עוד רגע והנה אנו מגיעים לשם, אלא אנחנו צריכים סבלנות לכל דבר, אבל פתאום אנחנו כמו ילדים קטנים כועסים ונכנסים לייאוש, א"כ צריכים להסביר לרשע שהדעת יצא מהגלות לא את אבותינו בלבד גאל אלא אף אותנו גאל עמהם. אלא עכשיו אנו צריכים את הסבלנות לכל דבר עד שזה יקרה.

תבין שחוא לא מבין אותך

על כן אמר רשע מה הוא אומר מה העבודה וכו', ולמה הוא אומר את זה, אלא אנחנו צריכים להבין אותו שהוא לא מבין, אל תתרגז עליו, ברגע שהילד מעצבן אותך תבין שהוא לא מבין אותך, ואם הוא היה מבין הוא לא היה מעצבן אותך כל כך, אותו דבר הילד הקטן שלך שנמצא לידך שזה הסערות רגשיות ברגע שזה עולה לך תבין שאין לו כרגע דעת, וממילא קשה לו עבודה מאוד, וצריכים לדבר אליו ולעצמך ולהקב"ה, ולהגיד לו אתה מביא לי עכשיו כזה מצב שאני אבוד לגמרי, נכון שכרגע עולה לי פחד עצום, אבל אני יודע שלא את זה אתה רוצה אלא לדעת שלית אתר פנוי מינייה, א"כ אבא תעזור לי להגיע לזה שגם שם ידך תנחני וזה בעצם ההנהגה הישראלית.

רצון הוא אותיות צינור לחקב"ה

וזה הכוונה הקהה את שיניו, אדם בלי שיניים מאוד קשה להבין אותו מה שמדבר, הכוח של הרשע שהוא מתחיל להסביר לך ולהתווכח איתך על כל דבר, וברגע שאתה תסביר שיש כאן מודעות אז הקהה את שיניו לא יהיה לו מה לומר לך, וזה כופין אותו עד שיאמר רוצה אני, צריכים לדבר עד שידע שבעצם יש לו את הכוח והוא צריך רק לרצות, וברגע שרוצה אז אין דבר שעומד בפני הרצון, רצון הוא אותיות צינור וזה מחבר אותך להקב"ה. וככל שהוא מתעקש לא לרצות אז התירוצים יגיעו רק השאלה כמה זמן זה ייקח, א"כ העיקר הוא לעשות רצונך אלוקי חפצתי, העיקר הוא להפעיל את הרצון אפילו שאתה לא מבין ולא משיג, ואז בעצם אתה יכול לקצר את התהליך אבל זה חייב להיות.

אלו שמתו בשלושת ימי אפלה לא השתמשו עם הדעת נכון

מאחר שאין לו דעת, קשה לו על העבודה. ואף אתה אמור לו וכו' לי ולא לו, אילו היה שם לא היה נגאל. מאחר שגם היום הוא במצרים, דהיינו, דעת שלו. רק הוא לא רוצה להשתמש בו, א"כ לא היה נגאל. ובאמת אלו שמתו בשלושת ימי אפלה פתחו להם את הדעת אבל לא רצו להשתמש בהם וממילא מתו, ר' אשר היה אומר שמאוד נעים שם. אבל בשביל זה נותנים לכם את הדעת.

צריכים לטאטות את היצר הרע מפעם לפעם

מסופר שהרה"ק העטרת יהושע מדזיקוב זי"ע הגיע לווינה. וראה שמטאטים את הרחוב, ושאל למה, וענו לו שאם לא היו עושים זאת פעם ביום בסוף זה היה מגיע עד השמים ולא היה מצב אז לעבור את הכביש. אותו דבר בעבודת השם אנחנו חייבים לטאטות את היצר הרע מפעם לפעם. כשהולך לך צריכים לדעת שכל דבר הוא מאת הקב"ה, וגם אז לית אתר פנוי מינייה, וגם אז לית מחשבה תפיסה ביה כלל, ובמצבים שכן הולך לו צריכים לדעת שלית ליה מגרמיה כלום, וברגע שזה נעלם לו הוא יכול לקשר את זה למצב הקודם שאז כן הלך לו. א"כ עבודה שלנו הוא לצאת ממצרים כל הזמן, כל פעולה שאנחנו עושים להקב"ה בזה אנו יוצאים ממצרים.